

KAIP LR SEIMO NARIAI VIEŠINA SAVO SUSITIKIMUS?

2018 M. PAVASARIO SESIJA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją koordinavo: Ieva Dunčikaitė

Studiją rengė: Sergejus Muravjovas, Ieva Dunčikaitė ir Ieva Kimontaitė

Studijos įžvalgų dizainą paruošė: Kristina Alijošiūtė

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusioms savanoriams: Gediminui Godai ir Jokūbui Danaičiui

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto, „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2018 m. rugpjūčio 21-24 dienomis.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2018 m.

www.transparency.lt

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos pagrindinis tikslas – sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbia savo darbotvarkes ir praneša apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais 2018 m. pavasario sesijos metu, bei palyginti šiuos rezultatus su 2017 m. pavasario sesijos duomenimis (TILS atliktą studiją galite rasti [čia](#)).

Atliekant tyrimą TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse, asmeninėse svetainėse ir svetainėje www.manosusitikimai.lt 2018 m. pavasario sesijos metu (2018 kovo 10 d. – 2018 rugpjūčio 16 d.) pateiktą informaciją apie parlamentarų susitikimus su nevyriausybinėmis organizacijomis, verslo ir profsąjungų atstovais, registruotais lobistais ar kitomis interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. **Daugiau negu pusė visų** Seimo narių viešino savo susitikimus su interesų grupėmis 2018 m. pavasario sesijos metu (75). Prieš metus, 2017 m. pavasario sesijos metu, šiuos susitikimus viešino 45 parlamentarai, 2017 m. rudenį – 60.
- II. Iš viso 2018 m. pavasario sesijos metu parlamentarai deklaravo 676 susitikimus su interesų grupių atstovais. Tai maždaug **200 susitikimų daugiau** negu 2017 m. pavasarį (475) bei 2017 m. rudenį (496).
- III. 7 iš 10 visų susitikimų paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (406 iš 676) ir LR Liberalų sąjūdžio (87 iš 676) frakcijų nariai. Prieš pusmetį (2017 m. rudenį), kartu šios frakcijos pavišino 8 iš 10 susitikimų, 2017 m. pavasarį – 9 iš 10 susitikimų.
- IV. 8 iš 15 komitetų pirmininkų yra pavišinę bent po vieną susitikimą su interesų grupe. Tarp frakcijų seniūnų tik 3 iš 8 viešina susitikimus su interesų grupėmis. Komitetų pirmininkai vidutiniškai skelbia 5 susitikimus per sesiją, frakcijų seniūnai – 7.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Viešinti visus sutikimus su (1) interesų grupėmis (asociacijos, konfederacijos, nevyriausybines organizacijos, paramos ir labdaros fondai ir kt.), (2) registruotais lobistais ir (3) susitikimus, kurių metu politikas gauna pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.

- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *lrs.lt* puslapyje, www.manosusitikimai.lt arba pateikiant nuorodas į asmenines svetaines.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais, kur ir kada susitinkama, koks susitikimo tikslas ar tema, bei aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *lrs.lt*, *manosusitikimai.lt* ir/arba kitoje Seimo nario(-ės) svetainėje;
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis paviėšino kiekvienas parlamentaras nuo 2018 m. kovo 10 d. iki 2018 m. rugpjūčio 16 d.;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kaip susitikimus viešina skirtingų frakcijų nariai¹.

Tyrimė naudojamos sąvokos:

- **Interesų grupė** - tai gyventojų grupė, kuri siekia daryti įtaką priimant politinius ir/arba administracinius sprendimus.
- **Susitikimas su interesų grupe** – susitikimas, kurio metu galima buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą, kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybiniėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos, labdaros fondus), akademikais ir pan.

Į susitikimų sąrašą buvo neįtraukti šie susitikimai:

- su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais ir kitais valstybinių institucijų darbuotojais;

¹ Frakcijų paskelbtų susitikimų skaičius yra sudaromas iš frakcijai priklausančių individualių Seimo narių susitikimų skaičiaus. Tai reiškia, kad atsiradus naujai Seimo frakcijai ir/ar parlamentarui pakeitus frakciją, frakcijos susitikimų skaičius tyrimo tikslais yra skaičiuojamas pagal kiekvieną į tam tikrą frakciją patekusio Seimo nario individualių susitikimų skaičių tyrimo laikotarpiu.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščionių šeimų sąjungos frakcija taip pat skelbia atskirą frakcijos darbotvarkę.

- pernelyg plačiai ir abstrakčiai įvardinti susitikimai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė („susitikimas su sportininkais“ ir pan.);
- su rinkėjais, ar kitais piliečiais dalyvaujant šventiniuose renginiuose, parodų atidarymuose, knygų pristatymuose ir pan.;
- viešinti asmeninėse socialinių tinklų paskyrose.

2. TYRIMO REZULTATAI

Daugiau negu pusė Seimo narių viešino, su kokių organizacijų atstovais ir registruotais lobistais susitiko Seimo 2018 m. pavasario sesijos metu.

Daugiausiai paskelbtų susitikimų – su NVO atstovais (221), verslo asociacijomis bei verslininkais (200), švietimo ir mokslo (110), medicinos (39) ir religinių bendruomenių (23) atstovais (žr. priedas nr. 1).

Tiriamuoju laikotarpiu parlamentarai iš viso paskelbė 676 susitikimus su interesų grupėmis. Tai maždaug 200 susitikimų daugiau negu 2017 m. pavasarį (475) bei 2017 m. rudenį (496).

Daugiausiai susitikimų paskelbė ūkio ministras Virginijus Sinkevičius – 65. Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis paskelbė 44 susitikimus, Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis – 38, sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Vėryga – 29 ir Liberalų sąjūdžio narys Simonas Gentvilas – 29 susitikimus (žr. priedas nr. 6).

Iš viso 75 Seimo nariai paskelbė bent po vieną susitikimą su interesų grupių atstovais. Dauguma Liberalų sąjūdžio (77 proc.) ir Lietuvos socialdemokratų partijos (75 proc.) bei du trečdaliai Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (70 proc.) frakcijų narių yra deklaravę mažiausiai vieną susitikimą. Mišri Seimo narių grupė turi 3 (43 proc.), Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – 10 (33 proc.), Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – 3 (27 proc.), Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – 2 (25 proc.) ir Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ – 1 (14 proc.) atstovą, kuris viešino susitikimus su interesų grupėmis (žr. priedas nr. 3).

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščionių šeimų sąjungos frakcija taip pat skelbia atskirą frakcijos darbotvarkę, kurioje deklaruoti 4 frakcijos susitikimai su interesų grupėmis.

Šiuo laikotarpiu daugiausiai susitikimų su interesų grupėmis paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (406 iš 674) ir Liberalų Sąjūdžio (87 iš 674) frakcijų atstovai (žr. priedas nr. 5). Šios frakcijos 2018 m. pavasarį pavišino 7 iš 10, o 2017 m. pavasarį – 9 iš 10 susitikimų.

Aštuoni komitetų pirmininkai yra pavišinę bent po vieną susitikimą su interesų grupe. Tarp frakcijų seniūnų tik trys viešina susitikimus su interesų grupėmis. 11 iš 15 Seimo komitetų pirmininkų ir 5 iš 8 frakcijų seniūnų viešina savo darbotvarkes.

Apie savo susitikimus su registruotais lobistais (11) skelbė dvigubai daugiau parlamentarų (8) negu 2017 m. rudens sesijos metu (4) bei 2017 m. pavasario sesijos metu (3): Valius Ažuolas, Simonas Gentvilas, Algimantas Kirkutis, Rūta Miliūtė, Monika Navickienė, Juozas Olekas, Gintarė Skaistė, Gediminas Vasiliauskas.

Pagal vidutinį susitikimų skaičių per dieną, aktyviausias 2018 m. pavasario sesijos mėnuo – balandis (vidutiniškai 6 susitikimai per dieną).

3. PRIEDAI

PRIEDAS NR. 1. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLO ASOCIACIJOS		NVO		PROFESINĖS SĄJUNGOS		REGISTRUOTI LOBISTAI		KITI SUSITIKIMAI ²	
	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2018 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.
<i>Susitikimų skaičius</i>	200	185	221	170	12	20	11	5	232	96
<i>Proc. nuo visų susitikimų</i>	29,6%	38,9%	32,7%	35,7%	1,8%	4,2%	1,6%	1,1%	34,3%	20,2%

PRIEDAS NR. 2. PARLAMENTO NARIŲ ATSKAITINGUMAS

	VIEŠA DARBOTVARKĖ		BENT VIENAS VIEŠAS VIDINIS SUSITIKIMAS ³		BENT VIENAS VIEŠAS SUSITIKIMAS SU INTERESŲ GRUPE	
	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.
<i>Skaičius</i>	98	58	90	54	75	45
<i>Proc. nuo visų Seimo narių</i>	70%	41%	64%	38%	54%	32%

² | šią kategoriją sujungti susitikimai su švietimo ir mokslo (110; 16,3%), medicinos (39; 5,7%), religinių bendruomenių (23; 3,4%) atstovais, susitikimai su meno ir kultūros įstaigų (19; 2,8%), sporto (13; 1,9%) atstovais, susitikimai su ūkininkais (8; 1,2%), teisininkais (5), urėdais (4), bei kiti pavieniai susitikimai (10).

³ | šią kategoriją patenka parlamentarų viešinami vidiniai susitikimai (susitikimai su kitais politikais, valstybės tarnautojais), jie tyrime nepriskiriami prie susitikimų su interesų grupėmis.

PRIEDAS NR. 3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: SUSITIKIMŲ SU INTERESŲ GRUPĖMIS VIEŠINIMAS

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.
„Tvarka ir teisingumas“	7	7	1	1	14%	14%
Liberalų sąjūdžio	13	14	10	7	77%	50%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	8	2	0	25%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	11	19	3	2	27%	11%
Lietuvos socialdemokratų partijos	8		6		75%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	55	57	39	27	70%	47%
Mišri Seimo narių grupė	7	5	3	3	43%	60%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	30	31	10	5	33%	16%

PRIEDAS NR. 4. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: DARBOTVARIŲ VIEŠINIMAS

FRAKCIJA ⁴	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.
„Tvarka ir teisingumas“	7	7	1	1	14%	14%
Liberalų sąjūdžio	13	14	12	9	92%	64%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	8	3	0	37,5%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	11	19	6	5	55%	26%
Lietuvos socialdemokratų partijos	8		7		88%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	55	57	47	35	85%	61%
Mišri Seimo narių grupė	7	5	6	3	86%	60%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	30	31	15	5	50%	16%

⁴ Eilės tvarka pateikiama pagal *lrs.lt* duomenis.

PRIEDAS NR. 5. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: PAVIEŠINTŲ SUSITIKIMŲ SKAIČIUS

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		SUSITIKIMŲ DALIS	
	2018 PAV.	2017 PAV.	2018 PAV.	2017 PAV.
„Tvarka ir teisingumas“	15	8	2,2%	2%
Liberalų sąjūdžio	87	106	12,9%	22%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos	3	0	0,4%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	11	8	1,6%	2%
Lietuvos socialdemokratų partijos	35		5,2%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	406	317	60,1%	67%
Mišri Seimo narių grupė	26	16	3,8%	3%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	55	20	8,1%	4%

PRIEDAS NR. 6. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	2018 PAV.	2017 PAV.		
Virginijus Sinkevičius	65	20	1	LVŽSF
Saulius Skvernelis	44	23	1	LVŽSF
Viktoras Pranckietis	38	35	1	Seimo Pirmininkas
Aurelijus Veryga	29	36	1	LVŽSF
Simonas Gentvilas	29	48	1	LSF

⁵ Trumpiniai:

Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ – TTF,

Liberalų sąjūdžio frakcija – LSF,

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – LLRA-KŠSF,

Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – LSDDF,

Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – LSDPF,

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – LVŽSF,

Mišri Seimo narių grupė – MG,

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – TS-LKDF.

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	2018 PAV.	2017 PAV.		
Virginija Vingrienė	28	30	1	LVŽSF
Virgilijus Poderys	22	4	1	LVŽSF
Rūta Miliūtė	21	11	1	LVŽSF
Gediminas Vasiliauskas	18	0	1	LVŽSF
Aušra Maldeikienė	17	10	1	MG
Kęstutis Mažeika	16	0	1	LVŽSF
Kęstutis Bartkevičius	15	8	2	TTF
Algimantas Kirkutis	14	0	1	LVŽSF
Juozas Olekas	13	0	6	LSDPF
Aušrinė Armonaitė	12	16	1	LSF
Vytautas Bakas	12	0	1	LVŽSF
Žygimantas Pavilionis	12	0	1	TS-LKDF
Audrys Šimas	12	12	1	LVŽSF
Arūnas Gelūnas	11	18	1	LSF
Arūnas Gumuliauskas	11	14	1	LVŽSF
Dovilė Šakalienė	11	13	1	LSDPF
Dainius Gaižauskas	10	11	1	LVŽSF
Andrius Navickas	10	0	1	TS-LKDF
Jonas Jarutis	9	8	1	LVŽSF
Gintarė Skaistė	9	5	1	TS-LKDF
Kęstutis Smirnovas	9	0	1	LVŽSF
Linas Antanas Linkevičius	8	3	2	LSDDF
Aušra Papirtienė	8	0	1	LVŽSF
Rima Baškienė	7	6	4	LVŽSF
Guoda Burokienė	7	17	1	LVŽSF

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	2018 PAV.	2017 PAV.		
Vitalijus Gailius	7	0	2	LSF
Eugenijus Gentvilas	7	0	3	LSF
Vytautas Kernagis	7	3	1	TS-LKDF
Julius Sabatauskas	7	0	5	LSDPF
Gintaras Steponavičius	7	5	5	MG
Virgilijus Alekna	6	2	1	LSF
Juozas Baublys	6	0	1	LSF
Dainius Kepenis	6	2	1	LVŽSF
Bronius Markauskas	6	41	2	LVŽSF
Petras Nevulis	6	0	1	LVŽSF
Vida Ačienė	5	9	1	LVŽSF
Valius Ažuolas	5	0	1	LVŽSF
Arvydas Nekrošius	5	4	1	LVŽSF
Viktoras Rinkevičius	5	14	3	LVŽSF
Arvydas Anušauskas	4	2	3	TS-LKDF
Ričardas Juška	4	2	1	LSF
Monika Navickienė	4	4	1	TS-LKDF
Zenonas Streikus	4	4	1	LVŽSF
Gintaras Vaičekauskas	4	0	1	LSF
Vytautas Juozapaitis	3	0	2	TS-LKDF
Asta Kubilienė	3	2	1	LVŽSF
Antanas Matulas	3	0	5	TS-LKDF
Lauras Stacevičius	3	0	1	LVŽSF
Stasys Tumėnas	3	1	1	LVŽSF
Linas Balsys	2	1	2	LSDPF

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	2018 PAV.	2017 PAV.		
Agnė Bilotaitė	2	0	3	TS-LKDF
Aurimas Gaidžiūnas	2	1	1	LVŽSF
Darius Kaminskas	2	0	1	LVŽSF
Ramūnas Karbauskis	2	0	3	LVŽSF
Irina Rozova	2	0	3	LLRA-KŠSF
Irena Šiaulienė	2	0	7	LSDDF
Povilas Urbšys	2	2	1	MG
Antanas Baura	1	0	3	LVŽSF
Viktorija Čmilytė-Nielsen	1	7	2	LSF
Gediminas Kirkilas	1	0	7	LSDDF
Jaroslav Narkevič	1	0	3	LLRA-KŠSF
Aušrinė Norkienė	1	0	1	LVŽSF
Raminta Popovienė	1	0	2	LSDPF
Edmundas Pupinis	1	6	3	TS-LKDF
Vytautas Rastenis	1	0	1	LVŽSF
Juozas Rimkus	1	0	1	LVŽSF
Agnė Širinskienė	1	2	1	LVŽSF
Andriejus Stančikas	1	0	1	LVŽSF
Algirdas Sysas	1	5	6	LSDPF
Tomas Tomilinas	1	6	1	LVŽSF